



मुक्तस्वाध्यायपीठम्  
(Institute of Distance Education)



केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालय:  
५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,  
नवदेहली-११० ०५८

आचार्य ( प्रथमवर्षम् ) - पञ्चमपत्रम् ( व्या./साहि./फ.ज्यौ. )  
प्रदत्तकार्यम् (Assignment )

2021-22

पत्रम् - ..... विषय: - .....

अध्येतु: नाम - ..... पञ्जीकरणसंख्या - .....

अध्येतु: कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतु: हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम - .....

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः:	निर्धारिताङ्काः:	प्राप्ताङ्काः:
खण्डः: - क	$20 \times 02 = 40$ अङ्काः:	
खण्डः: - ख	$05 \times 08 = 40$ अङ्काः:	
खण्डः: - ग	$02 \times 10 = 20$ अङ्काः:	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः: .....

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् - .....

दिनाङ्कः - .....

अध्येतुः कृते परामशाः,

प्रिय अध्येतः ! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु। शुभकामनाः॥

## मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनांकः .....

## आचार्य ( प्रथमवर्षम् ) - पञ्चमपत्रम् ( व्या./साहि./फ.ज्यौ. )

विषयः - वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः भारतीया संस्कृतिश्च - 100 अङ्काः।

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् ( 100 ) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् खण्डत्रयं ( 3 ) वर्तते। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

### खण्डः-क

केचन विंशतिः प्रश्नाः समाधेयाः

अङ्काः - 20 x 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः ( 20 ) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. वेदशब्दः कस्माद्ब्रातोः निष्पन्नः?
2. महीधरः कः?
3. ऋग्वेदद्वितीयमण्डलस्य ऋषिः कः?
4. तैत्तिरीयसंहिता केन वेदेन सम्बद्धा?
5. आरण्यकं किम्?
6. शतपथब्राह्मणं केन वेदेन सम्बद्धम्?
7. अथर्ववेदे कति काण्डानि सन्ति?
8. ऋग्वेदे कत्यध्यायाः सन्ति?
9. कस्य प्रत्ययस्य संयोगेन वेदशब्दः निष्पन्नः?
10. उव्वटः कः?
11. ऋग्वेदतृतीयमण्डलस्य ऋषिः कः?
12. कठकशाखा केन वेदेन सम्बद्धा?
13. आश्वलायनशाखा केन वेदेन सम्बद्धा?
14. माध्यन्दिनशतपथब्राह्मणे कत्यध्यायाः सन्ति?
15. ‘भूमिसूक्तं’ कस्मिन् वेदे प्राप्यते?
16. राणायनीयशाखा केन वेदेन सम्बद्धा?
17. कस्य वेदस्य एकविंशतिः शाखाः आसन्?
18. मुखस्थानीयं वेदाङ्गं किम्?
19. निरुक्तस्य कर्ता कः?
20. आरण्यकानां प्रतिपाद्यविषयः कः?
21. कस्याम् उपनिषदि याज्ञवल्क्यः मैत्रेयीम् उपदिष्टवान्?

22. आयुर्वेदः कस्य वेदस्य उपवेदः?
23. महाभारते कति श्लोकाः सन्ति?
24. 'गायत्री' छन्दसि कत्यक्षराणि भवन्ति?
25. वेदाङ्गज्योतिषस्य उपदेष्टा कः?

**खण्डः-ख**

**केचन पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः**

**अङ्काः - 05 x 08 = 40**

**टिप्पणी :** अस्मात् खण्डात् पञ्च ( 05 ) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः ( 100 ) समपेक्ष्यते।

**Note :** This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. ऋग्वेदस्य परिचयः संक्षेपेण प्रस्तूयताम्।
2. आरण्यकानां प्रतिपाद्यविषयः प्रस्तूयताम्।
3. सायणाचार्यस्य संक्षिप्तं परिचयं लिखत।
4. वेदाङ्गानां संक्षिप्तं परिचयं प्रस्तुवत।
5. 'त्रयी'शब्दं विवृणुत संक्षेपेण।
6. अष्टादशविद्यास्थानानि संक्षेपेण विवृणुत।
7. महीधरस्य संक्षिप्तं परिचयं लिखत।
8. शिक्षावेदाङ्गस्य संक्षिप्तं परिचयं लिखत।

**खण्डः-ग**

**कौचित् द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ**

**अङ्काः - 02 x 10 = 20**

**टिप्पणी :** अस्मात् खण्डात् द्वौ ( 02 ) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः ( 300 ) समपेक्ष्यते।

**Note :** This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. यजुर्वेदस्य अनुक्रमणीग्रन्थानां परिचयो दीयताम्।
2. चार्वाकदर्शनस्य सिद्धान्तान् विवृणुत।
3. सिन्धुसंस्कृते: परिचयो दीयताम्।
4. रामायणस्य वैशिष्ठ्यं लिख्यताम्।

